Wettelijke grondslag in een voordracht

Op een voordracht dient onder het kopje de 'Wettelijke grondslag' de wettelijke bepalingen genoemd te worden van de bevoegdheid die gebruikt wordt door het nemen van het voorgestelde besluit, of de voorgestelde besluiten.

Het college en de gemeenteraad kunnen de bevoegdheid om een besluit te nemen krijgen van de landelijke wetgever (bijvoorbeeld in de Gemeentewet) of van de provinciale wetgever (bijvoorbeeld in een provinciale verordening). Het college kan daarnaast ook nog de bevoegdheid om een besluit te nemen krijgen van de raad (bijvoorbeeld in een verordening).

Meerdere wettelijke grondslagen

Soms zijn er meerdere wettelijke grondslagen die ervoor zorgen dat het college van burgemeester en wethouders of de raad een bepaalde bevoegdheid hebben. Noem in dat geval alle grondslagen. Een voorbeeld hiervan is bijvoorbeeld het vaststellen van een beleidsregel. Als het college of de raad een bepaalde inhoudelijke bevoegdheid heeft dan kan dat bestuursorgaan beleidsregels vaststellen over hoe die bevoegdheid wordt uitgeoefend. Dit staat in artikel 4:81, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht. Daarnaast dient echter ook altijd de bepaling van de inhoudelijke bevoegdheid zelf genoemd te worden waar de beleidsregel invulling aan geeft. Deze bevoegdheid biedt, tezamen met artikel 4:81, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, de grondslag tot het vaststellen van een beleidsregel.

Wie neemt het uiteindelijke besluit?

Bedenk goed of het college bevoegd is om het uiteindelijke besluit te nemen, of dat het college besluit in te stemmen met de raadscommissie- en/of de raadsvoordracht. In dat laatste geval dient in de collegevoordracht de wettelijke grondslag genoemd te worden die het college de bevoegdheid geeft om de beslissing van de raad voor te bereiden (artikel 160, eerste lid, onder b, van de Gemeentewet) en daarnaast ook de grondslag(en) opgenomen te worden die de raad de bevoegdheid geeft om het besluit te nemen. Deze laatste grondslag(en) voor de besluitvorming van de raad dient tevens weergegeven te worden in de raadscommissievoordracht.

Mogelijke wettelijke grondslagen

Zoals reeds gemeld kan zowel lokale wetgeving als landelijke of provinciale wetgeving een grondslag vormen voor het besluit. Zoek dit daarom altijd goed uit! Hieronder zijn een aantal veel voorkomende grondslagen opgesomd.

Collegevoordrachten

- **Artikel 160, eerste lid, onder a, van de Gemeentewet**

Het college is bevoegd om het dagelijks bestuur van de gemeente te voeren.

Toelichting:
Dit artikel is bijvoorbeeld van toepassing bij het beantwoorden van brieven die aan het college zijn gericht, op het verstrekken van een adviesopdracht, het vaststellen van de reikwijdte van een onderzoek of het uitvoeren van bodemonderzoeken.

- **Artikel 160, eerste lid, onder b, van de Gemeentewet**

Het college is bevoegd beslissingen van de raad voor te bereiden en uit te voeren, tenzij bij of krachtens de wet de burgemeester hiermee is belast.

Toelichting:
Het artikel is onder meer van toepassing bij het uitwerken van door de raad vastgesteld kaderstellend beleid of wanneer het college besluit om aan de raad een voorstel voor te leggen (een raadsvoordracht). Dat voorstel kan variëren van het kennisnemen van een rapport tot het uitoefenen van wettelijke bevoegdheden door de raad.

- **Artikel 160, eerste lid, onder d, van de Gemeentewet**

Het college is bevoegd tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de gemeente te besluiten.

Toelichting:
Dit artikel is bijvoorbeeld van toepassing bij het sluiten van overeenkomsten, het vestigen van zakelijke rechten etc.

- **Artikel 160, eerste lid, onder e, van de Gemeentewet**

Het college is bevoegd te besluiten namens de gemeente, het college of de raad rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, tenzij de raad, voor zover het de raad aangaat, in voorkomende gevallen anders beslist.

Toelichting:
Dit artikel is van toepassing wanneer de gemeente is verwikkeld in een juridische procedure moet beslissen om verweer te voeren of een dagvaarding uit te brengen of wanneer moet worden beslist een bezwaarprocedure of administratief beroepsprocedure te starten.

- **Artikel 197, eerste lid, van de Gemeentewet**

Het college legt aan de raad over elk begrotingsjaar verantwoording af over het door hem gevoerde bestuur, onder overlegging van de jaarrekening en het jaarverslag.

Commissievoordrachten

Ter kennisname of ter bespreking:

In dit geval gaat het om commissievoordrachten zonder een raadsvoordracht.

- **Artikel 169 van de Gemeentewet**
  - Lid 1: Het college van burgemeester en wethouders en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan de raadverantwoording schuldig over het door het college gevoerde bestuur.
  - Lid 2: Zij geven de raad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft
  - Lid 3: Zij geven de raad mondeling of schriftelijk de door een of meer leden gevraagde inlichtingen, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang.
  - Lid 4: Zij geven de raad vooraf inlichtingen over de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld in artikel 160, eerste lid, onder d, e, f en g, indien de raad daarom verzoekt of indien de uitoefening ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gemeente. In het laatste geval neemt het college geen besluit dan nadat de raad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.
  - Lid 5: Indien de uitoefening van de bevoegdheid, bedoeld in artikel 160, eerste lid, onder e, geen uitstel kan lijden, geven zij in afwijking van het vierde lid de raad zo spoedig mogelijk inlichtingen over de uitoefening van deze bevoegdheid en het terzake genomen besluit.

<u>Toelichting:</u>
Kies van bovenstaande tekst alleen de tekst bij het artikellid dat van toepassing is op de situatie.
- Lid 1 en 2 zijn de grondslag voor de actieve informatieplicht.
- Lid 3 betreft de passieve informatieplicht.
- Lid 4 is voor majeure kwesties die grote gevolgen kunnen hebben en waarbij het college het wenselijk acht vooraf de raad in te lichten en de mogelijkheid te geven te reageren.

Afdoening Raadsinstrumenten

Gebruik voor de afdoening van een raadsinstrument de hierboven genoemde artikel 169 van de Gemeentewet. Gebruik daarnaast een van de onderstaande grondslagen uit het Reglement van Orde gemeenteraad en raadscommissies Amsterdam, afhankelijk van het raadsinstrument:

Raadsadres
- **Artikel 55 van het Reglement van Orde gemeenteraad en raadscommissies Amsterdam**

Initiatiefvoorstel
- **Artikel 76 van het Reglement van Orde gemeenteraad en raadscommissies Amsterdam**

Amendement
- **Artikel 78 van het Reglement van Orde gemeenteraad en raadscommissies Amsterdam**

Motie
- **Artikel 79 van het Reglement van Orde gemeenteraad en raadscommissies Amsterdam**
- **Artikel 80 van het Reglement van Orde gemeenteraad en raadscommissies Amsterdam**

Schriftelijke vragen
- **Artikel 84 van het Reglement van Orde gemeenteraad en raadscommissies Amsterdam**

Als voorportaal voor bespreking in de raad:

In dit geval gaat het om commissievoordrachten met een raadsvoordracht.

- **Artikel 82, eerste lid, van de Gemeentewet juncto artikel 8 van de Verordening op de raadscommissies**
  - Artikel 82: De raad kan raadscommissies instellen die besluitvorming van de raad kunnen voorbereiden en met het college of de burgemeester kunnen overleggen.
  - Artikel 8: De commissie is belast met het uitbrengen van advies aan de raad over een voorstel of onderwerp dat betrekking heeft op de portefeuilles die vallen onder de commissie.

Toelichting:
De vaste raadscommissies zijn commissies als bedoeld in artikel 82 van de Gemeentewet. Hun kerntaak is de voorbereiding van besluitvorming van de raad en het in dat verband uitbrengen van advies aan de raad. Deze grondslag kan worden gebruikt wanneer een raadsvoordracht alvorens in de raad te worden besproken, eerst voor een commissievergadering wordt geagendeerd.

Raadsvoordrachten
Zoals reeds gemeld dienen onderstaande de wettelijke grondslagen in de raadsvoordracht gemeld te worden, maar daarnaast ook in de collegevoordracht waarmee de raads(commissie)voordracht wordt vastgesteld. Tevens dient in de raadscommissievoordracht de ook de wettelijke grondslagen genoemd te worden die in de raadsvoordracht zijn opgenomen.

- **Artikel 108 jo artikel 147, tweede lid, van de Gemeentewet**

De gemeenteraad is bevoegd tot regeling en bestuur inzake de huishouding van de gemeente.

Toelichting:
De raad bepaalt de kaders en stelt deze vast. Het college voert binnen deze kaders uit en is bevoegd hiertoe beleid vast te stellen. Voer deze grondslag altijd aan als het besluit in medebewind is genomen (als het college wettelijk verplicht is om het besluit te nemen).

- **Artikel 149 van de Gemeentewet**

De raad maakt de verordeningen die hij in het belang van de gemeente nodig oordeelt.

Toelichting:
De raad kan naar eigen inzicht besluiten een verordening vast te stellen. Trekt hij een andere verordening is of besluit hij een andere verordening te wijzigen dan doet hij dat bij verordening. Deze bepaling biedt dus ook in die gevallen de grondslag. Soms kan de raad voor een specifiek onderwerp op basis van een andere landelijk wet een verordening vaststellen (bijvoorbeeld artikel 151d van de Gemeentewet). In dat geval vormen de bepalingen tezamen de grondslag. Besluit de raad om een verordening vast te stellen omdat zij daartoe verplicht is door een landelijke wet, dan dient alleen die bepaling genoemd te worden en niet 149 van de Gemeentewet.

- **Artikel 169 van de Gemeentewet**
  - Lid 1: Het college van burgemeester en wethouders en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan de raadverantwoording schuldig over het door het college gevoerde bestuur.
  - Lid 2: Zij geven de raad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft
  - Lid 3: Zij geven de raad mondeling of schriftelijk de door een of meer leden gevraagde inlichtingen, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang.
  - Lid 4: Zij geven de raad vooraf inlichtingen over de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld in artikel 160, eerste lid, onder d, e, f en g, indien de raad daarom verzoekt of indien de uitoefening ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gemeente. In het laatste geval neemt het college geen besluit dan nadat de raad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.
  - Lid 5: Indien de uitoefening van de bevoegdheid, bedoeld in artikel 160, eerste lid, onder e, geen uitstel kan lijden, geven zij in afwijking van het vierde lid de raad zo spoedig mogelijk inlichtingen over de uitoefening van deze bevoegdheid en het terzake genomen besluit.

Toelichting:
Kies van bovenstaande tekst alleen de tekst bij het artikellid dat van toepassing is op de situatie.
- Lid 1 en 2 zijn de grondslag voor de actieve informatieplicht.
- Lid 3 betreft de passieve informatieplicht.
- Lid 4 is voor majeure kwesties die grote gevolgen kunnen hebben en waarbij het college het wenselijk acht vooraf de raad in te lichten en de mogelijkheid te geven te reageren.

Kredietbesluiten/investeringsbesluiten/strategiebesluiten etc. (op grond van het budgetrecht van de gemeenteraad):

- **Artikel 189, eerste lid jo artikel 212, eerste lid, van de Gemeentewet en artikel 6, eerste lid, van de Financiële verordening gemeente Amsterdam**

Voor alle taken en activiteiten brengt de raad jaarlijks op de begroting de bedragen die hij daarvoor beschikbaar stelt, alsmede de financiële middelen die hij naar verwachting kan aanwenden. De raad stelt bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. De raad autoriseert met het vaststellen van de begroting of een begrotingswijziging.

- **Artikel 6, tweede lid, van de Financiële verordening gemeente Amsterdam**

Het college draagt er zorg voor, dat alle door de raad vastgestelde wijzigingen van de begroting en investeringskredieten juist en volledig in de budgetten van de programma's, de programmaonderdelen en de budgetten van de investeringskredieten worden verwerkt.

- **Artikel 191 van de Gemeentewet**

De raad stelt de begroting vast in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient.

- **Artikel 198 van de Gemeentewet**

De raad stelt de jaarrekening en het jaarverslag vast in het jaar volgend op het begrotingsjaar.